

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Зорівчак Тетяни Іванівни на тему: «Клініко-лабораторне обґрунтування вибору методу лікування пульпітів тимчасових зубів» на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 221 Стоматологія

10 червня 2026 року

1. Виконання освітньо-наукової програми

Здобувачка ступеня доктора філософії, здобувачка 5 року навчання кафедри стоматології післядипломної освіти Зорівчак Тетяна Іванівна (тут і надалі в тексті – «Здобувачка») у повному обсязі виконала індивідуальний навчальний план відповідно до освітньо-наукової програми аспірантури ДВНЗ «Ужгородський національний університет», що повністю відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій та вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261 (зі змінами).

Здобувачка Зорівчак Тетяна Іванівна в процесі виконання освітньо-наукової програми здобула глибокі ґрунтовні знання за фахом, повною мірою опанувала чітко окреслений програмою обсяг загальнонаукових навичок та компетентностей, необхідних для реалізації послідовного обґрунтованого наукового дослідження, а також пов'язаних із формуванням у Здобувачки загальнонаукового світогляду та дотриманням норм професійної етики.

Здобувачка в повному обсязі оволоділа комплексом необхідних дослідницьких умінь та навичок, зокрема тих, які стосуються планування та формування дизайну дослідження, організації послідовності його виконання та безпосереднього проведення етапів у відповідності до попередньо сформульованих мети та завдання, застосування комплексу методів та технологій, в тому числі і комп'ютерно-інформаційних, необхідних для отримання, структурування, аналітичного опрацювання та синтезу даних, перевірки достовірно отриманих результатів, їх систематизації та категоризації.

Здобувачка в повній мірі оволоділа необхідними мовними компетентностями для репрезентації результатів власного наукового дослідження англійською мовою в усній та письмовій формах, а також для повного розуміння та глибокого якісно-кількісного аналізу іноземних джерел наукової літератури з подальшою формалізацією отриманих даних.

2. Виконання індивідуального плану наукової роботи (наукова складова освітньо-наукової програми)

Індивідуальний план наукової роботи Здобувачки Зорівчак Тетяни Іванівни затверджений рішенням вченої ради стоматологічного факультету Державного

вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» (протокол № 12 від 20 листопада 2019 року).

Науковий керівник – доктор медичних наук, професор, професор кафедри стоматології післядипломної освіти ДВНЗ «УжНУ» Клітинська Оксана Василівна.

Термін виконання роботи: 2019–2026 роки.

Здобувачка Зорівчак Тетяна Іванівна послідовно виконала усі розділи затвердженого індивідуального плану наукової роботи у чітко встановлені терміни, що було підтверджено результатами обговорення відповідних проміжних, піврічних та річних звітів на засіданнях кафедри та Вченої ради стоматологічного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Дослідження проведені Здобувачкою у чітко визначені терміни згідно із затвердженими планом та графіком, в повному обсязі і у відповідності до основних стандартів та норм із застосуванням сучасних комп'ютерно-інформаційних підходів для статистичного аналізу даних.

Актуальність теми дослідження

Сучасні модифікації протоколів антисептичної обробки кореневих каналів та подальший вибір методу лікування сприяють підвищенню якості надання стоматологічної допомоги в цілому. Проте досі відкритим залишається питання щодо вибору найбільш оптимальних антисептичних засобів з урахуванням особливостей мікробіоти кореневих каналів у пульпітних зубах у тимчасовому та змінному прикусах.

Зростання вірулентності окремих бактеріальних представників при пульпітах пов'язано не тільки із збільшенням їх кількості на фоні персистуючого запалення, а й зі змінами кількісного співвідношення мікробних асоціацій між собою, їх доповнення новими формами та кластерами мікробної та метаболічної взаємодії, розвитком механізмів реконтамінації та реінфікування. Крім того, актуальною залишається проблема зростаючої антисептикорезистентності мікробіологічних асоціацій, що підтверджено числом отриманих КУО на різних антисептичних середовищах в умовах лабораторного дослідження.

Аналізуючи результати досліджень вітчизняних та закордонних дослідників, стає зрозумілим, що на сьогодні поширеність пульпіту в дітей становить значний відсоток серед стоматологічних захворювань. На поширеність цього ускладнення карієсу впливає низка чинників, пов'язаних насамперед з анатомічними особливостями будови тимчасових зубів і кореневих каналів, несвоєчасним зверненням до лікаря-стоматолога, а також неможливістю дитини об'єктивно охарактеризувати характер больових відчуттів і надати достовірні відповіді під час збору анамнезу.

Отже, недостатність суб'єктивних ознак разом із невірогідними скаргами дитини складають основну причину діагностичних труднощів. Таким чином, досконалі клінічні та параклінічні методи діагностики пульпіту у дітей, по суті, відсутні.

3. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами
Дисертаційна робота виконана відповідно до плану науково-дослідних робіт Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний

університет» і є фрагментом наукових тем: «Комплексне обґрунтування надання стоматологічної допомоги дітям, які проживають в умовах біогеохімічного дефіциту фтору та йоду» (номер державної реєстрації – 0119U101329) та «Клініко-експериментальний аналіз біологічного впливу йод-фторного дефіциту та забруднення екосистеми в навколишньому середовищі на інтенсивність змін перебігу патологій зубо-щелепно-лицевої системи. Експертиза ефективності новітніх технологій клінічних протоколів стоматологічної реабілітації пацієнтів» (номер державної реєстрації – 0124U000885). Здобувачка є безпосередньою виконавицею фрагментів планових науково-дослідних робіт.

4. Формулювання наукового завдання, нове розв'язання якого отримано в дисертації

Наукова робота присвячена вирішенню актуального наукового завдання стоматології – підвищенню ефективності лікування пульпітів тимчасових зубів шляхом ранжування діагностичних кластерів постановки діагнозу та вибору методу лікування, що базується на індивідуалізації підходів до вибору антисептичного засобу для стерилізації каналної системи з урахуванням особливостей мікробіоти.

5. Наукові положення, розроблені особисто дисертанткою та їх новизна

У ході виконання дисертаційної роботи на підставі клініко-лабораторних досліджень було вперше встановлено видовий склад та кількісні показники мікробних асоціацій корневих каналів у пацієнтів з гострими та хронічними формами пульпіту тимчасових зубів, котрі мешкають у Закарпатській області.

Вперше досліджено комплекс мікробних асоціацій, що персистують у корневих каналах, в тому числі в титрах 10^2 – 10^4 КУО/мл та удосконалено підхід до вибору антисептичних препаратів з урахуванням чутливості до мікробіоти корневих каналів у цілому.

Вперше вивчено чутливість мікробіоти корневих каналів при різних формах пульпіту тимчасових зубів до різних антисептичних засобів у дітей Закарпатської області.

Вперше для ефективної діагностики пульпіту тимчасових зубів, використовуючи комплексний статистичний аналіз, встановлено значущість виокремлених діагностичних кластерів при діагностиці пульпіту та визначено, що значення кожного діагностичного кластеру відрізняється при різних формах пульпіту. Перший діагностичний кластер включає дані суб'єктивного анамнезу, другий включає дані об'єктивного обстеження, третій базується на проведенні додаткових діагностичних методів обстеження.

Вперше статистично доведено, що при гострих формах більшого значення набувають дані першого та другого кластерів із кореляційною взаємозалежністю $r=0,87$ та $r=0,83$; $p<0,05$, при хронічних формах пульпіту пріоритетність належить даним другого кластеру ($r=0,72$; $p<0,05$); при гострому гнійному пульпіті пріоритетним кластером є третій, зокрема термопроба ($r=0,72$; $p<0,05$). Вперше встановлено, що при діагностиці пульпіту найбільш вагомим виступає другий кластер ($r=0,84$; $p<0,05$); потім перший кластер (у випадку, якщо пульпіт не гнійний і термопроба на холодне негативна) $r=0,72$; $p<0,05$. Останнім

за пріоритетом є кластер 3, окрім випадку діагностування гострого гнійного пульпіту ($r=0,68$; $p<0,05$).

6. Практичне значення отриманих результатів та їх впровадження

Для практичної дитячої стоматології розроблені методичні підходи до антисептичної обробки корневих каналів антисептичними засобами з урахуванням чутливості патогенної мікробіоти.

Для постановки діагнозу пульпітів тимчасових зубів розроблені та запропоновані для використання діагностичні кластери, які враховують всі особливості проведення суб'єктивного та об'єктивного обстеження дітей та допомагають з точністю поставити діагноз та обрати доцільний метод лікування.

Перший кластер включає дані суб'єктивного анамнезу, котрий базувався на застосуванні розробленого анкетування, де головний акцент базується на характеристиці больових відчуттів самої дитини та опису характеристики стану дитини зі слів батьків.

Другий діагностичний кластер включає дані об'єктивного обстеження, зокрема оцінка ураженого зуба, котрі проводить лікар-стоматолог: наявність каріозної порожнини, щільність та колір дентину, наявність чи відсутність з'єднання каріозної порожнини з пульповою камерою, зміну кольору та наявність рухомості ураженого зуба.

Третій діагностичний кластер включає додаткові діагностичні методи обстеження, до яких віднесено променеві методи (прицільну рентгенографію, ортопантомографію та комп'ютерну томографію), холодову та теплову термопроби.

Застосування всіх діагностичних кластерів допомагає встановити вірний діагноз пульпіту та сформувавши покроковий алгоритм лікування гострих та хронічних форм пульпіту тимчасових зубів у дітей.

7. Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, які захищаються

Авторкою були використані сучасні інформативні методи досліджень, адекватні поставленим задачам. Результати досліджень статистично оброблені, що підтверджує вірогідність отриманих результатів. Представлені в роботі висновки конкретні і цілком підтверджуються результатами досліджень, сформульовані рекомендації науково обґрунтовані. Первинна документація перевірена на етапах попередньої експертизи.

8. Наукове та практичне значення дисертаційної роботи

Теоретичне значення одержаних результатів полягає в тому, що вперше в роботі при ретроспективному контент-аналізі 1025 медичних карток пацієнтів в період тимчасового (у 46,83% випадків) та змінного (у 53,17% випадків) прикусу, визначено наявність пульпіту в 49,20 % хлопців та у 44,20% дівчат в тимчасовому прикусі з превалюванням гострих форм (у 51,8% випадків), а в період змінного прикусу у 45,50% хлопців та у 39,80% дівчат діагностовано ускладнений карієс у вигляді пульпіту та періодонтиту.

Визначено мікроорганізми-індикатори пульпітів різних видів: для гострих серозних пульпітів – *Staphylococcus aureus*, *Enterobacter spp.*, *Streptococcus*

pneumoniae; для гострих гнійних пульпітів – *Providencia spp.*, *E. coli* та *Neisseria sicca*; для хронічних фіброзних пульпітів – *Streptococcus pyogenes*, *Klebsiella oxytoca*; для хронічних гіпертрофічних пульпітів – *Micrococcus spp.* Хронічний гангренозний пульпіт не має специфічної мікрофлори. Показник кореляції за Спірменом показує вірогідний статистичний зв'язок середньої сили між хронічним фіброзним пульпітом та хронічним гангренозним пульпітом $r=0,57$; $p \leq 0,05$.

Відповідно до проведеного комплексного аналізу даних визначені антисептики з максимальною дією проти всіх досліджених видів мікроорганізмів, а саме: 5% спиртовий розчин йоду, 0,05% олійний розчин креозоту. Більшість мікроорганізмів чутливі до 2% водного розчину хлоргексидину біглюконату, та окремі мікроорганізми чутливі до 3% та 5% водних розчинів гіпохлориту натрію. Встановлено, що всі антисептики, які проявляли антимікробну активність, мали більш виразну дію на типові штами, ніж клінічні.

При оцінці дії антисептичних засобів на мікроорганізми кореневих каналів встановлено, що 3% і 5% розчини гіпохлориту натрію є високоактивними проти типових та клінічних штамів *Escherichia coli*, але не мають антимікробної дії на бактерії роду *Streptococcus*; 2% розчин хлоргексидину біглюконату показав найвищу активність проти грамнегативних мікроорганізмів, таких як *Escherichia coli*, *Klebsiella oxytoca*, *E. faecalis* та має антимікробну дію на бактерії роду *Streptococcus*; 5% спиртовий розчин йоду показав найвищу активність проти грамнегативних мікроорганізмів, таких як *Escherichia coli*, *Klebsiella oxytoca*, *E. faecalis*, а також бактерій роду *Streptococcus* та грибів роду *Candida*. Максимальну антимікробну активність при дії на всі мікроорганізми спричиняють 0,05% олійний розчин креозоту та олійно-спиртовий розчин креозоту 1:2. На основі отриманих результатів запропоновано мінімальні інгібуючі концентрації антисептиків для дезінфекції та стерилізації кореневих каналів при лікуванні пульпіту, що забезпечить ефективні відстрочені результати.

Для постановки діагнозу пульпіту тимчасових зубів у дітей виокремлені діагностичні кластери, зокрема, перший включав дані суб'єктивного анамнезу та базувався на застосуванні розробленого анкетування, з головним акцентом на характеристиці больових відчуттів самої дитини та характеристиці болю, описаного батьками чи опікунами дитини. Другий діагностичний кластер включав дані об'єктивного обстеження лікарем-стоматологом, третій базувався на даних додаткових методів обстеження, до яких віднесено термопроби та променеві методи (прицільну рентгенографію, ортопантомографію та комп'ютерну томографію).

Визначено статистичні значення кожного діагностичного кластера при постановці діагнозів, так при гострих формах більшого значення набувають дані першого ($r=0,87$) та другого ($r=0,83$) кластерів із кореляційною взаємозалежністю ($p < 0,05$): при хронічних формах пульпіту пріоритетність належить даним другого кластеру ($r=0,72$; $p < 0,05$); при гострому гнійному пульпіті пріоритетним кластером є третій, а саме термопроба ($r=0,72$; $p < 0,05$). Відповідно до загальної пріоритетності кластерів у діагностиці пульпіту,

найбільш вагомим виступає другий кластер ($r=0,84$; $p<0,05$); та перший кластер ($r=0,72$; $p<0,05$). Останнім за пріоритетом є третій кластер, окрім випадку діагностування гострого гнійного пульпіту ($r=0,68$; $p<0,05$).

Практичне значення отриманих результатів. Для практичної стоматології з метою підвищення ефективності лікування пульпіту тимчасових зубів, для постановки діагнозу пульпіту тимчасових зубів розроблені та запропоновані для використання діагностичні кластери, котрі враховують всі особливості проведення суб'єктивного та об'єктивного обстеження дітей та допомагають з точністю поставити діагноз та обрати доцільний метод лікування.

Перший кластер включає дані суб'єктивного анамнезу, котрий базувався на застосуванні розробленого анкетування, де головний акцент базується на характеристиці больових відчуттів самої дитини та опису характеристики стану дитини зі слів батьків. Другий діагностичний кластер включає дані об'єктивного обстеження, зокрема оцінка ураженого зуба, котрі проводить лікар-стоматолог: наявність каріозної порожнини, щільність та колір дентину, наявність чи відсутність з'єднання каріозної порожнини з пульповою камерою, зміну кольору та наявність рухомості ураженого зуба. Третій діагностичний кластер включає додаткові діагностичні методи обстеження, до яких віднесено променеві методи (прицільну рентгенографію, ортопантомографію та комп'ютерну томографію), холодову та теплову термопробу.

При постановці діагнозу пульпіт тимчасових зубів необхідно враховувати визначені статистичні значення кожного діагностичного кластера при постановці діагнозів, так при гострих формах більшого значення набувають дані першого та другого кластерів; при хронічних формах пульпіту пріоритетність належить даним другого кластеру; при гострому гнійному пульпіті пріоритетним кластером є третій, а саме термопроба. Відповідно до загальної пріоритетності кластерів у діагностиці пульпіту, найбільш вагомим виступає другий кластер та перший кластер. Останнім за пріоритетом є третій кластер, окрім випадку діагностування гострого гнійного пульпіту.

Застосування всіх діагностичних кластерів допомагають вірно поставити діагноз пульпіту та сформулювати покроковий алгоритм лікування гострих та хронічних форм пульпіту тимчасових зубів у дітей.

Використання результатів. Основні положення та висновки дисертаційної роботи впроваджені в навчальний процес та науково-дослідну роботу кафедри дитячої стоматології ДВНЗ «Ужгородський національний університет» МОН України, (акт впровадження від 04.06.2024 р.); кафедри стоматології післядипломної освіти ДВНЗ «Ужгородський національний університет» МОН України (акт впровадження від 11.06.2024 р.); кафедри терапевтичної стоматології ДВНЗ «Ужгородський національний університет» МОН України (акт впровадження від 17.06.2024 р.); кафедри терапевтичної стоматології Тернопільського національного університету імені І.Я. Горбачевського МОЗ України (акт впровадження від 18.10.2024 р.); кафедри стоматології дитячого віку Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика (акт впровадження від 28.10.2024 р.); кафедри дитячої терапевтичної стоматології Полтавського державного медичного університету,

МОЗ України (акт впровадження від 04.11.2024 р.); кафедри стоматології дитячого віку Буковинського державного медичного університету МОЗ України (акт впровадження від 01.11.2024 р.); в лікувальний процес ТОВ «Університетська стоматологічна поліклініка», м. Ужгород Закарпатської області (акт впровадження від 24.10.2024 р.); в лікувальний процес ТОВ «Ортоплаза», м. Київ (акт впровадження від 01.11.2024 р.); в лікувальну діяльність КНП ОМР «Обухівська стоматологічна поліклініка», м. Обухів Київської області (акт впровадження від 01.11.2024 р.).

9. Оцінка мови та стилю

Дисертація Зорівчак Тетяни Іванівни на тему: «Клініко-лабораторне обґрунтування вибору методу лікування пульпітів тимчасових зубів» написана літературною українською мовою.

10. Відповідність діючим вимогам щодо оформлення дисертації

Дисертація Зорівчак Тетяни Іванівни на тему: «Клініко-лабораторне обґрунтування вибору методу лікування пульпітів тимчасових зубів» відповідає вимогам до оформлення дисертацій, які затверджені наказом МОН України від 12.01.2017 № 40 зі змінам і доповненнями, внесеними наказом МОН України від 31.05.2019 № 759.

11. Відповідність змісту дисертації спеціальності, з якої вона подається до захисту

Зміст дисертації повністю відповідає профілю спеціальності 221 Стоматологія з галузі знань 22 Охорона здоров'я.

12. Зауваження та рекомендації

В ході написання дисертаційної роботи Здобувачкою були враховані абсолютно усі зауваження та рекомендації надані науково-педагогічними працівниками кафедри стоматології післядипломної освіти Навчально-наукового інституту стоматології та лабораторної медицини ДВНЗ «Ужгородський національний університет» в процесі попередніх обговорень роботи під час проміжних, піврічних та річних звітів Здобувачки на засіданнях кафедри. Відзначені зауваження та побажання носять суто рекомендаційний характер і жодною мірою не впливають на загальну позитивну оцінку дисертаційної роботи, а також не зменшують рівнів її наукової новизни та практичної значимості, і відтак не є перешкодою для її подання в разову спеціалізовану вчену раду для офіційного захисту.

13. Відповідність дисертації вимогам, передбаченим Наказом Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» № 40 від 12.01.2017р. (зі змінами та доповненнями)

Дисертаційна робота Зорівчак Тетяни Іванівни на тему: «Клініко-лабораторне обґрунтування вибору методу лікування пульпітів тимчасових зубів» повністю відповідає вимогам Наказу Міністерства освіти і Науки України «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» № 40 від 12.01.2017 р. (зі змінами та доповненнями).

14. Кількість наукових публікацій, повнота опублікування результатів дисертації та особистий внесок здобувача до всіх наукових публікацій, опублікованих співавторами та зарахованих за темою дисертації

Основні наукові результати дисертаційної роботи висвітлені у публікаціях та розкривають її основний зміст. Основні положення дисертації, які є особистим доробком автора, викладено у 21 науковій праці, серед яких зокрема, 15 статей, з яких 4 статті у виданнях, що входять до наукометричних баз Scopus та Web of Science, 9 статей у періодичних наукових фахових виданнях України, 2 статті в наукових виданнях України та 6 тез доповідей у матеріалах міжнародних конгресів і науково-практичних конференцій.

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Клітинська ОВ, Шетеля ВВ, Зорівчак ТІ, Єрошенко ГА, Струк ВІ, Котик ТЛ, Попадинець ОГ. Структурні особливості молочних зубів дітей Закарпатського регіону. *Світ медицини та біології*. 2021;3(77):220-3. (**Web of Science, видання України**). ISSN 2079-8334. E-ISSN 2412-9348.

DOI: <https://doi.org/10.26724/2079-8334-2021-3-77-220-223>

URL: <https://womab.com.ua/en/smb-2021-03/9113>

(Здобувачці належить провідна роль в підготовці публікації до друку; Клітинська ОВ., Шетеля ВВ., Єрошенко ГА., Струк ВІ. належить провідна роль в опрацюванні результатів дослідження, їх систематизації та в формулюванні дизайну дослідження; Котик ТЛ. та Попадинець ОГ. належить провідна роль в реалізації етапів дослідження.)

2. Klitynska OV, Hasiuk NV, Hasiuk PA, Vasko AA, Gurando VR, Zorivchak TI, Stishkovskyy AV. Statistical analysis of criteria for efficiency of filling of permanent teeth in children. *Acta stomatologica Naissi*. 2021; 84(37):2232-40. (**Scopus, іноземне видання**). ISSN 0352-5252. eISSN 1820-1202.

DOI: <https://doi.org/10.5937/asn2184232K>

URL: <https://scindeks.ceon.rs/Article.aspx?artid=0352-52522184232K>

(Здобувачці належить провідна роль в підготовці публікації до друку; Klitynska OV належить провідна роль у формулюванні дизайну дослідження; Hasiuk NV, Hasiuk PA, Vasko AA, належить провідна роль в реалізації етапів дослідження; Gurando VR, Stishkovskyy AV. належить провідна роль в інтерпретації отриманих результатів.)

3. Klitynska OV, Shetelya VV, Layosh NV, Zorivchak TI, Stishkovskyy AV, Kruchak RY. Correlation assessment of the parameters of dental status in children who permanently live in different geographical zones of the Transcarpathian region. *Eastern Ukrainian Medical Journal*. 2023;11(4):375-383. (**Scopus, видання України**). ISSN: 2663-5909 ISSN: 2664-4231

DOI: <https://doi.org/10.21272/eumj.2023>

URL: <https://eumj.med.sumdu.edu.ua/index.php/journal/article/view/392>

(Здобувачці належить провідна роль у формулюванні дизайну дослідження; Klitynska OV. належить провідна роль в підготовці публікації до друку; Shetelya VV, Layosh NV. належить провідна роль в реалізації етапів дослідження; Stishkovskyy AV, Kruchak RY. належить провідна роль в інтерпретації отриманих результатів.)

4. Клітинська ОВ, Зорівчак ТІ, Гурандо ВР. Аналіз ефективності впливу антисептиків на мікробіоту кореневих каналів тимчасових зубів при гострих формах пульпітів. *Intermedical Journal*. 2025;2:55-62. (**Наукове фахове видання України**). ISSN: 2786-7676 (Print), 2786-7684 (Online).

DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-7684/2025-2>

URL: <https://journals.uzhnu.uz.ua/index.php/intermedical/article/view/1275>

(Здобувачці належить провідна роль в формулюванні дизайну дослідження, інтерпретації отриманих результатів; Клітинська ОВ. належить провідна роль в реалізації етапів дослідження; Гурандо ВР. підготував публікацію до друку).

5. Зорівчак ТІ. Аналіз критеріїв постановки діагнозу гострих форм пульпітів тимчасових зубів. *Вісник стоматології*. 2024;1(126):37-41. (**Наукове фахове видання України**). ISSN 2078-8916 (print)

DOI: <https://doi.org/10.35220/2078-8916-2024-51-1.7>

URL: <http://www.visnyk.od.ua/index.php/mainjournal/article/view/448>

(Здобувачці належить провідна роль в формулюванні дизайну дослідження, інтерпретації отриманих результатів, провідна роль в реалізації етапів дослідження та підготовка публікації до друку)

6. Зорівчак ТІ. Ретроспективний аналіз поширеності карієсу та його ускладнень серед дітей Закарпатської області. *Вісник стоматології*. 2024;2(127):96-100. (**Наукове фахове видання України**). ISSN 2078-8916 (print)

DOI: <https://doi.org/10.35220/2078-8916-2024-52-2.15>

URL: <http://www.visnyk.od.ua/index.php/mainjournal/article/view/497>

(Здобувачці належить провідна роль в формулюванні дизайну дослідження, інтерпретації отриманих результатів, реалізації етапів дослідження та підготовці публікації до друку)

7. Зорівчак ТІ. Аналіз поширеності пульпіту як найчастішого ускладнення каріозного процесу. *Intermedical Journal*. Спецвипуск. 2023;40-43. (**Наукове фахове видання України**). ISSN: 2786-7676 (Print), 2786-7684 (Online).

DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-7684/2023-3-8>

URL: <https://journals.uzhnu.uz.ua/index.php/intermedical/article/view/803>

(Здобувачці належить провідна роль в формулюванні дизайну дослідження, інтерпретації отриманих результатів, провідна роль в реалізації етапів дослідження та підготовка публікації до друку)

8. Клітинська ОВ, Зорівчак ТІ, Кручак РЮ. Особливості мікробіоти кореневих каналів при гострих формах пульпітів тимчасових зубів. *Український стоматологічний альманах*. 2023;3:74-78. (**Scopus, видання України**). ISSN: 2409-0255 print; ISSN 2410-1427 online.

DOI: <https://doi.org/10.31718/2409-0255.3.2023.12>

URL: <https://dental-almanac.org/index.php/journal/article/view/620>

(Здобувачці належить провідна роль в формулюванні дизайну дослідження, інтерпретації отриманих результатів; Клітинська ОВ. належить провідна роль в реалізації етапів дослідження; Кручак РЮ. підготувала публікацію до друку).

9. Клітинська ОВ, Зорівчак ТІ, Шетеля ВВ. Карієсрезистентність – критерій стоматологічного статусу дітей та підлітків. *Український журнал медицини, біології та спорту*. 2021;2(6,30):13-9. (**Наукове фахове видання України**). ISSN 2415-3060 e-ISSN 2522-4972

DOI: 10.26693/jmbs06.02.013

URL: <https://uajmbs.com.ua/uk/journals/tom-6-2-2021>

(Здобувачці належить провідна роль в реалізації етапів дослідження та підготовці публікації до друку; Клітинська ОВ. належить провідна роль у формулюванні дизайну дослідження; Шетеля ВВ. належить провідна роль в інтерпретації отриманих результатів).

10. Клітинська ОВ, Стішковський АВ, Зорівчак ТІ, Шетеля ВВ, Дячук ЙВ. Аналіз ефективності профілактики карієсу у дітей 6–7 років, які постійно проживають в умовах біогеохімічного дефіциту фтору та йоду. *Український журнал медицини, біології та спорту*. 2022;7(1,35): 213-9. (**Наукове фахове видання України**). ISSN 2415-3060 e-ISSN 2522-4972 .

DOI: 10.26693/jmbs07.01.213

URL: <https://uajmbs.com.ua/uk/journals/tom-7-1-2022>

(Здобувачці належить провідна роль в підготовці публікації до друку; Клітинська ОВ. належить провідна роль у формулюванні дизайну дослідження; Стішковський АВ., Шетеля ВВ. належить провідна роль в реалізації етапів дослідження; Дячук ЙВ. належить провідна роль в інтерпретації отриманих результатів.).

11. Клітинська ОВ, Зорівчак ТІ, Гасюк НВ. Особливості лікування гострого пульпіту тимчасових зубів з урахуванням стадії їх розвитку. *Україна. Здоров'я нації*. 2019;1(54):145-9. (**Наукове фахове видання України**). ISSN: 2077-6594.

URL: <https://journals.uzhnu.uz.ua/index.php/health/article/view/556/696>

(Здобувачці належить провідна роль в опрацюванні результатів дослідження, їх систематизації, підготовці публікації до друку; Клітинська ОВ. належить провідна роль в формулюванні дизайну дослідження; Гасюк НВ. належить провідна роль в реалізації етапів дослідження.).

12. Клітинська ОВ, Гасюк НВ, Зорівчак ТІ. Аналіз чинників виникнення та прогресування пульпітів тимчасових зубів. *Проблеми клінічної педіатрії*. 2020;4(50):82-86. (**Наукове фахове видання України**). ISSN 1998-6475 (print).

URL: <https://maliatko.in.ua/wp-content/uploads/2022/01/pediatrics-4-50-2020.pdf>

(Здобувачці належить провідна роль в реалізації етапів дослідження та підготовці публікації до друку; Клітинська ОВ. належить провідна роль у формулюванні дизайну дослідження; Гасюк НВ. належить провідна роль в інтерпретації отриманих результатів.).

13. Klitynska OV, Layosh NV, Zorivchak TI, Stanko Peter, Pruts Halyna, Dunets, RO, Dyachuk JV. Local anesthesia in children's dental receptions. *Проблеми клінічної педіатрії*. 2021;4(54):77-80. (**Наукове фахове видання України**). ISSN 1998-6475 (print).

URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/51421>

(Здобувачці належить провідна роль в підготовці публікації до друку; Klitynska OV, Layosh NV. належить провідна роль в опрацюванні результатів дослідження, їх систематизації; Stanko Peter, Pruts Halyna належить провідна роль в формулюванні дизайну дослідження; Dunets, RO, Dyachuk JV належить провідна роль в реалізації етапів дослідження.).

Наукові праці, які засвідчують апробацію результатів дисертації:

14. Клітинська ОВ, Зорівчак ТІ. Вплив загального стану здоров'я на вибір методу лікування гострого пульпіту тимчасових зубів. Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю: «Ternopil Dental Summit» (23-24 травня 2019, Тернопіль). 2019;84-86.

URL:<https://repository.tdmu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/11006/Conference%20Proceedings%20TDS%202019.pdf>

(Здобувачці належить провідна роль в опрацюванні результатів дослідження, їх систематизації, інтерпретації; Клітинська ОВ. належить провідна роль в реалізації етапів дослідження та в підготовці публікації до друку).

15. Клітинська ОВ, Зорівчак ТІ. Особливості антисептичної обробки кореневих каналів тимчасових зубів. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції: «Вітчизняна та світова медицина в умовах сучасності» (10-11 січня 2020, Дніпро). 2020;38-42.

URL:https://fileview.ukr.net/?url=https%3A%2F%2Fmail.ukr.net%2Fapi%2Fpublic%2Ffile_view%2Flist%3Ftoken%3DyKAeCBmdeNDiyp105U7vsKIoJ0UNTNp_NmZfYu2b39FMST2sjDVWSXIAJAbcIHTwA3Bx5T1pXJ_wi_kgdEU1vi6r97KyCA1yp06fezgNs7h_%3A92f859u7UJgj4xl8%26r%3D1769958657788&default_mode=view&lang=uk&mlid=0#start=1

(Здобувачці належить провідна роль в опрацюванні результатів дослідження, їх систематизації, інтерпретації; Клітинська ОВ. належить провідна роль в реалізації етапів дослідження та в підготовці публікації до друку).

16. Клітинська ОВ, Зорівчак ТІ. Антисептична обробка кореневих каналів тимчасових зубів – один з основних етапів ендодонтичного лікування. Матеріали I Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції: «Досягнення і перспективи науки, освіти та виробництва» (23 грудня 2020, Київ). 2020;364-368.

URL:https://openscilab.org/wp-content/uploads/2020/12/dosjagnennja_i_perspektivi_nauki_osviti_ta_virobnictva-2020.pdf

(Здобувачці належить провідна роль в формулюванні дизайну дослідження, інтерпретації отриманих результатів, підготовці публікації до друку; Клітинська ОВ. належить провідна роль в реалізації етапів дослідження).

17. Клітинська ОВ, Зорівчак ТІ. Вплив загальносоматичного статусу на перебіг пульпітів тимчасових зубів. Abstracts of II International Scientific and Practical Conference Rome (26-28 December 2020, Italy). 2020; 128-131.

URL:<https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2021/01/EUROPEAN-SCIENTIFIC-DISCUSSIONS-26-28.12.2020.pdf>

(Здобувачці належить провідна роль в формулюванні дизайну дослідження, інтерпретації отриманих результатів, підготовці публікації до друку; Клітинська ОВ. належить провідна роль в реалізації етапів дослідження).

18. Клітинська ОВ, Зорівчак ТІ, Стішковський АВ, Шетеля ВВ. Обґрунтування потреби у проведенні лікарської профілактики карієсу у дітей. Results of modern scientific research and development. Proceedings of II International Scientific and Practical Conference (2-4 May 2021, Madrid, Spain). 2021;89-92.

URL:<https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2021/05/RESULTS-OF-MODERN-SCIENTIFIC-RESEARCH-AND-DEVELOPMENT-2-4.05.21.pdf>

(Здобувачці належить провідна роль в підготовці публікації до друку; Клітинська ОВ. належить провідна роль у формулюванні дизайну дослідження; Стішковський АВ., Шетеля ВВ. належить провідна роль в реалізації етапів дослідження та в інтерпретації отриманих результатів).

19. Клітинська ОВ, Шетеля ВВ, Зорівчак ТІ, Стішковський АВ. Стан твердих тканин зубів у дітей Закарпаття. X міжнародна науково-практична конференція «Innovations and prospects in modern science» (25-27 вересня 2023, Стокгольм, Швеція). 2023;46-51.

URL:<https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2023/09/INNOVATIONS-AND-PROSPECTS-IN-MODERN-SCIENCE-25-27.09.23.pdf>

(Здобувачці належить провідна роль в підготовці публікації до друку; Клітинська ОВ. належить провідна роль у формулюванні дизайну дослідження; Стішковський АВ., Шетеля ВВ. належить провідна роль в реалізації етапів дослідження та в інтерпретації отриманих результатів).

Наукові праці, які додатково відображають наукові результати дисертації:

20. Клітинська ОВ, Зорівчак ТІ. Аналіз одонтотропних властивостей пломбувальних матеріалів. *Intermedicaljournal*. 2019;13:5-8. (Наукове видання України). ISSN: 2786-7676 (Print), 2786-7684 (Online).

URL: <https://journals.uzhnu.uz.ua/index.php/intermedical/issue/view/1>

(Здобувачці належить провідна роль в формулюванні дизайну дослідження, інтерпретації отриманих результатів, підготовці публікації до друку; Клітинська ОВ. належить провідна роль в реалізації етапів дослідження).

21. Klitynska OV, Shetelya VV, Zorivchak TI, Stishkovskyy AV. Assessment of the condition of teeth enamel. *Journal of Social Sciences, Nursing, Public health and Education*. 2021;1:41-48. (Наукове видання України)

URL: [JOURNAL-OF-SOCIAL-SCIENCES-NURSING-PUBLIC-HEALTH-AND-EDUCATION-Last.pdf](#)

(Здобувачці належить провідна роль в опрацюванні результатів дослідження, їх систематизації; Klytynska OV. належить провідна роль в формулюванні дизайну дослідження; Shetelya VV. належить провідна роль в реалізації етапів дослідження; Stishkovskyy AV. підготував публікацію до друку).

15. Результати перевірки роботи на академічний плагіат

Перевірка дисертаційної роботи проводилася сертифікованою програмою StrikePlagiarism. У ході перевірки дисертації запозичень матеріалу без посилання на відповідне джерело не виявлено. Виявлені за допомогою програми StrikePlagiarism текстові збіги (цитування) мають посилання на відповідні першоджерела, внесені до списку використаної літератури. Запозичення (збіги) в тексті не мають ознак плагіату. Подані до захисту наукові матеріали є власним напрацюванням Здобувачки, текст дисертації є оригінальним. Робота визнається самостійною та рекомендується до допуску до захисту.

Комісія з біоетики ДВНЗ «Ужгородський національний університет» розглядала на засіданні 5 травня 2025 року (протокол № 5/16) матеріали дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 221 «Стоматологія» здобувачки Зорівчак Тетяни Іванівни на тему: «Клініко-лабораторне обґрунтування вибору методу лікування пульпітів тимчасових зубів». Комісією з біоетики надано висновок, що матеріали та методи, які заплановані та використовуються при виконанні дисертаційної роботи Зорівчак Тетяни Іванівни на тему: «Клініко-лабораторне обґрунтування вибору методу лікування пульпітів тимчасових зубів» відповідають міжнародним та державним стандартам щодо біомедичних наукових досліджень.

Комісія з перевірки стану первинної документації дисертаційної роботи призначена розпорядженням проректора з науково-педагогічної роботи ДВНЗ «Ужгородський національний університет» № 94-Р від 10.06.2026 у складі голови – доктора медичних наук, професора, професора кафедри хірургічної стоматології та клінічних дисциплін, Мочалова Ю.О. та членів: доктора біологічних наук, професора, завідувачки кафедри клініко-лабораторної та морфофункціональної діагностики Кривцової М.В. та доктора філософії, доцента, доцента кафедри терапевтичної стоматології Гончарука-Хомина М.Ю. перевірили первинну документацію дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 221 Стоматологія здобувачки Зорівчак Тетяни Іванівни та встановила, що дисертація виконана на достовірному матеріалі, а одержані дані оформлені згідно загальноприйнятим вимогам та забезпечують відповідність основним положенням і висновкам роботи. Акт перевірки стану первинної документації дисертаційної роботи затверджено проректором з науково-педагогічної роботи ДВНЗ «Ужгородський національний університет» доктором політичних наук, доцентом Лендзел Мирославою Олександрівною 10 червня 2026 року.

Основні положення дисертації апробовано на розширеному засіданні співробітників кафедр ортопедичної стоматології, терапевтичної стоматології, дитячої стоматології, хірургічної стоматології та клінічних дисциплін, стоматології післядипломної освіти, клініко-лабораторної та морфофункціональної діагностики, медико-біологічних дисциплін Навчально-наукового інституту стоматології та лабораторної медицини ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (протокол №1 від 10 червня 2026 р.). За результатами засідання ухвалено затвердити позитивний висновок про наукову новизну, теоретичне і практичне значення результатів та

рекомендувати до захисту в спеціалізованій вченій раді дисертаційну роботу Зорівчак Тетяни Іванівни на тему: «Клініко-лабораторне обґрунтування вибору методу лікування пульпітів тимчасових зубів» на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 221 Стоматологія.

Голова засідання

д.мед.н., проф., професор кафедри
хірургічної стоматології та клінічних дисциплін
Навчально-наукового інституту стоматології
та лабораторної медицини
ДВНЗ «Ужгородський національний
університет»

Юрій МОЧАЛОВ

Підпис д.мед.н., проф. Ю.О. Мочалова
засвідчую
Вчений секретар ДВНЗ «Ужгородський
національний університет»

Олена МЕЛЬНИК